

L'Esquella de la Torratxa

Any XLIV

Número 2240

15 cèntims = Atrassats, 30

Barcelona 10 de febrer de 1922

16

DESPRES DE L'ESCRUTINI

—Refuma!... Digui que ompliré el carro, amb tot això!

—Oh, espera't, que, si vols, et donaré també el cabàs dels victoriosos.

III^a Fira Oficial de Mostres

I^a INTERNACIONAL

BARCELONA 15 - 25 MARÇ 1922

SARNA

(RONYA)

ANTISARNIC MARTI

Unic que la cura SENSE BANY

Les seves imitacions són cares,
perilloses i de olor repugnant.

Es ven a totes les Farmàcies i

Parlament, 17

BARCELONA

PARA ENFERMEDADES DEL
ESTÓMAGO & INTESTINOS

GASTROL

MIRET

PROBARLO ES CURARSE

NATALIO MIRET - Farmacéutico
Diputación, 205 - BARCELONA

DE VENTA
EN TODAS PARTES

Bloks Notes

a DEU cèntims

BAZAR UNIÓN Unió, n.º 3
BARCELONA

"SWAN"

SAFETY
OMPLE AUTOMATICAMENT

Arri, arri, tatanet!
anirem a Sant Benet,
comprarem un plateret...
per a dinà, per a sopà...
i una pluma pel «papà».

DESDE 22'50 ptas.

EN LES PRINCIPALS PAPERERIES

MABIE, TODD & CO LTD - FAB^{rs} 133-135 OXFORD ST LONDRES
Ag^{ts} G^{ra} HENRY M. REIS PROVENÇA 304 BARCELONA

GRANS MAGATZEMS DAMIANS

ROBA BLANCA

Actualment exposició de les últimes
novetats a preus limitadíssims

Nous i variats articles

al preu únic de 3'95 pessetes

Continuen les rebaixes de preus
en totes les prenes confeccionades

GRANS DESCOMPTES

per fi de temporada

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

Libreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:

Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRONICA

Un projecte electoral

Hem arribat a una fórmula suprema de política democràtica. Un home és un vot i un vot són cinc duros. Són vint-i-cinc pessetes si els candidats són regionalistes i deu pessetes si són radicals. Els monàrquics no tenen tarifa fixa. O agafen badocs gairebé gratuïts, o vius per als quals un vot monàrquic s'ha de pagar doble com el cap-i-cua al dominó.

Qui peca? El qui peca per la paga o el qui paga per pecar? L'elector que's ven o el candidat que compra? Nosaltres, bons demòcrates, absolvem a l'elector. An ell no li manen més que votar, per Catalunya, o per la República, i vota. Vota dematí, vota tan dignament com un membre de Comissió d'Acció Política de la «Lliga», vota per ell, per la família, per la ciutat, i per l'ideal de la candidatura. L'home que's ven el vot, és l'elector integral, que compleix amb el clàssic *nosce te ipsum*, amb els manaments de la llei de Déu que ordenen honorar pare i mare, o sigui la família que se'n aprofita del vot venut, i amb la Democràcia.

Els indignes són els altres, els que creuen que qui diners té vots i amor i esclaus. Ell compra, aprofiteix de la penúria o de la immoralitat, per a obtenir en el Municipi el guany que cercava amb la seva prodigalitat. Si triomfa, trobarà a l'endemà, en *La Veu*, o en *El Progreso*, la justificació noble de la seva innoblesa. En les seves mans no hi haurà un bitllet de banc, sinó una bandera barrada, o tricolor; el seu cor no bategarà amb baixa alegria, sinó amb la joia de la causa triomfant. I en lloc de recriminacions trobarà, al seu pas pels carrers, somriures afalagadors, en el Municipi subordinacions, i en la premsa adicta tota una doctrina redactada per un escriptor ingènu que demostrarà que el triomf del senyor A., aferma l'empena nacionalista, o que el senyor B. torna a iniciar una orientació esquerrana a Catalunya.

Així, per l'impunitat davant la llei, per la tolerància de tothom, i per la coincidència de tots els partits en l'apel·lació a la venalitat per a substituir amb ella l'abstinència ciutadana, Barcelona s'ha convertit en un carrer del Migdia electoral. Se vota en fals, se vota en rodes, se vota pels que no voten mai, se vota per diners... Tota la llira de la prostitució política, amb una tan refinada perfecció com no ha arribat mai a aconseguir-la la sensualitat tarifada.

Uns homes amb diners podran, si volen, substituir als partits. Primer, inscrivint noms apòcrifs en el cens; després, cercant una clientela de desvergonyits que votin en fals, i finalment, adquirint electors en pública subasta. Uns banquers adquireixen les aigües, uns contractistes les obres públiques, unes empreses els serveis municipals. Doncs, banquers, contractistes o empreses, podrien organitzar l'anèxia del Municipi, convertint-se d'intermediaris en explotadors directes. Tot el Municipi seria expremut per una societat anònima que's cuidaria de la ciutat, en lloc d'encarregar-se dels seus serveis per contractes. A finals d'any farien balanç, i els guanys anirien a les seves caixes directament sense necessitat de clandestinitats. I així com se deixa en les societats un fons per a amortització, ells constituïrien un fons electoral per a la compra de vots i la construcció de rodes.

Es un projecte que oferim honradament, i que confessem no té cap novetat. Es el sistema de les companyies colonitzadores angleses i alemanyes. Per la corrupció obtenen el domini, amb el domini, els guanys, i pels guanys, procuren tenir ben endreçada la colònia. Doncs si Barcelona no vota, si no cobra, si se desenten de tota preocupació ciutadana, si els partits descendeixen a l'organització de la venalitat, per què no organitzar una companyia per al conreu de regidors professionals, i per a l'explotació concertada de la ciutat? Per què no donar estat tolerat a la compra de vots, com s'ha donat al joc? Per què, al menys, no constituir un Comitè Benèfic Social, que imposés un tribut sobre la compra-venda de vots?...

PARADOX

L'hora decissiva

Tot l'aldarull tràgic-còmic produït al voltant de les eleccions per a regidors, ha donat per resultat el posar a la carcassa municipal, mitges soles i talons. El remendo, previst des de feia dies, no pot deixar satisfeta a la *Pubilla*, que té la nafra a les mateixes entranyes. Vol dir que l'adob no farà altra cosa que

perllongar indefinidament la seva agonia, car la malaltia que pateix, és de mort, dissortadament.

Coneguts els noms dels senyors que per art de la tupinada hauran de substituir als que per manament de la llei venen obligats a deixar els llocs, seria el comble de la candidesa forjar-se la més lleu il·lusió respecte de l'avenir de l'administració comunal, que ja veuran com segueix amb els defectes i els pecats que esmalten la seva història; com perpetua els vicis que l'han deshonrada i empobrida.

Els enemics de la vetlla, els que's plavien acumulant-se mútuament els pitjors fàstics, llençant-se dels uns als altres tota mena de penjaments, segellaran les paus a l'endemà d'haver-se possessionat del càrrec. Als ulls dels babaus, serà l'amor a l'obra col·lectiva, lo que mourà als regidors a donar-se les mans. En realitat, obeiran blancs i negres a la necessitat d'establir un acord que els permeti anar tirant.

N'hi ha prou amb repassar els noms dels vencedors en la lluita (?) del diumenge, per a convèncer's de que, com sempre, s'ha decantat la victòria del costat dels insignificants, dels pillets, o els presumits. El més bo dels candidats triomfants, tira a satisfer la seva vanitat personal.

La ciutat clavada a la creu, espera en và l'acabament del martiri en que malviu. Tant debó l'hora del seu deslliurament no's faci esperar. Tant debó l'extremaunció hi sigui a temps.

A CAU D'ORELLA

Les interrupcions

Els mítings radicals són un drama; els de la «Lliga», una comèdia, els de la Unió Monàrquica, un sainet. En els primers, se amenaça i s'injúria; en els segons, se parla lleugerament i retòricament de tot, i en els tercers, s'interrompeix.

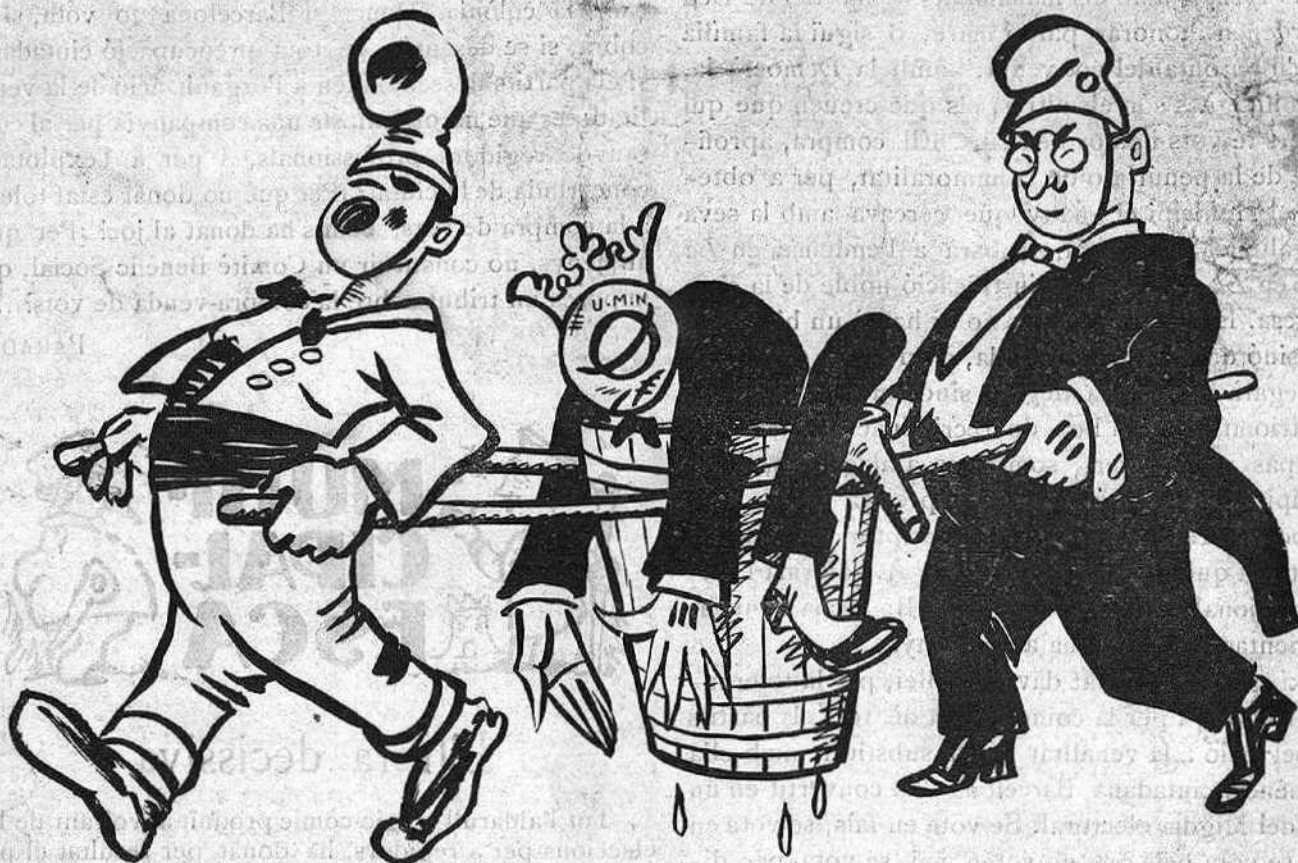
En tots els mítings monàrquics hi hagueren interrupcions, i tots els oradors hi trobaren un ciutadà que llençava una paraula en contra. Però l'orador monàrquic que atrau més als interruptors és el comte de Santa Maria de Pomés, aqueix home desgraciat que té un nebot, i el nebot li arriba de París amb l'exclusiu objecte de votar contra la Unió Monàrquica. Una nit tocà el tema dels Bancs.

—Els, els regionalistes — cridava, — són els del Banc de Terrassa, són els del Banc de Barcelona, són els del Banc de...

Però un espectador, recordant-se del joc i els seus misteris, va respondre:

—Els regionalistes tindran els Bancs, però vosaltres, teneu les banques!

JUST

EL CARNESTOLTES MONARQUIC

— De setze, de setze, de setze el vil...

—Ai, la mare, quins ocellots!... I quina gana porten!

L'asil dels interventors

Un jove poeta de la «Lliga», ple de lirisme electoral i d'abnegació, fou nomenat interventor per una de les seccions del districte V. Secció perillosa, de vots falsos i de cops. Li donaren llistes de morts, llistes d'electors que mai voten, llistes de malalts, d'empresonats i d'absents.

—Vigili molt. Miri que és una secció perillosa.

—No tinguin por.

La darrera recomanació fou més precisa.

—Fixi's sobre tot en els esguerrats, perquè en el districte hi ha l'Associació d'Esguerrats i els faran votar a tots.

El poeta interventor contà en la seva tertúlia les recomanacions que li havien fet, i, sobre tot, per ori-

ginal, la dels esguerrats. Però un amic n'hi feu una altra de recomanació.

—Vagi alerta. Miri que gairebé tots els esguerrats d'aquella Associació han estat interventors que foren atropellats.

En la secció perillosa, a l'endemà votaren els esguerrats sense cap obstacle.

Les tribulacions de l'Oriol Martorell

L'Oriol Martorell—pel qui sentim una bona amistat, perquè és intel·ligent, perquè és anticlerical i perquè és honrat—se va sentir temptat per l'ambició i volgué ésser regidor. «Jo te'n faré»—li digué En Lerroux. L'Oriol Martorell acceptà.

Se creuaren cartes entre ell i En Lerroux, i aquest li confirmà la designació, però els centres radicals se li tancaren, i En Martorell tornà a escriure an En Lerroux. Aquest tornà a respondre-li amb un «endavant!» Aleshores l'Oriol Martorell va escriure-li una frase heroica: «Si me tanquen els centres, m'organitzaré en el carrer».

Arribà l'escrutini i l'Oriol Martorell fou derrotat.

—I l'Oriol?—se preguntaven.

—Res. S'ha quedat al carrer.

S'havia complert la seva profecia.

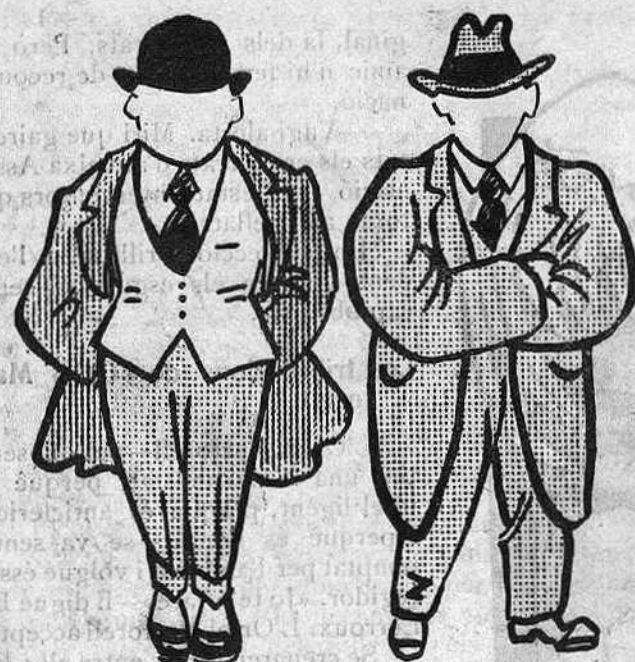
POTI-POTI

Al punt en que uns escriptors catalans, oficiant d'escolanets, acabaven de retre homenatge al periodista madrileny senyor Lluís Araquistain, palesava aquest l'admiració que professava als homes i a les coses de Catalunya.

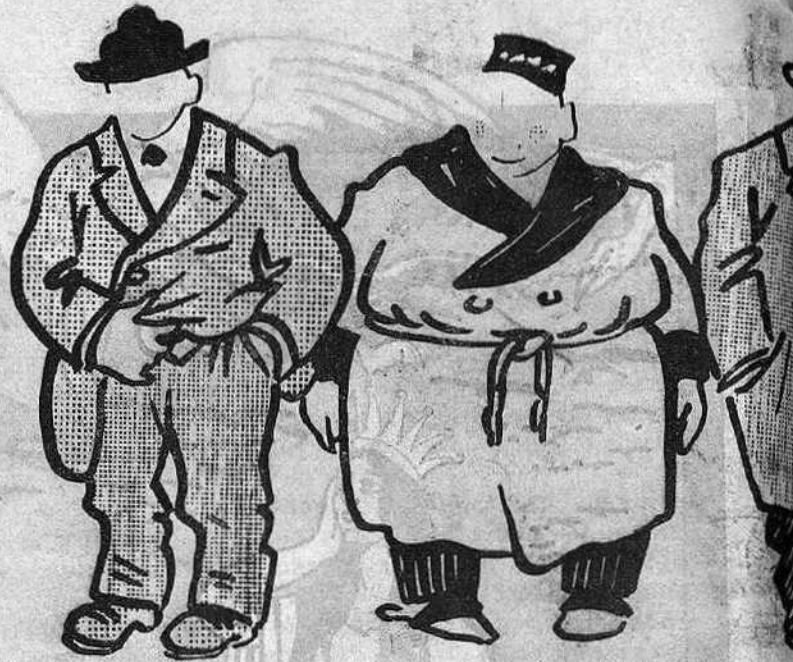
En parlar del tercer centenari de la naixença de Molière, afirmà el susdit senyor Araquistain no haver tingut la dada molieresca cap repercussió a Espanya.

Els apaga-llums que hores abans s'apressaven a desagraïar al senyor Araquistain amb motiu d'un incident que virtualment no'ls anava ni els venia, quedaren lluits, a fe de Déu! L'autèntic *Don Clodoaldo* no hauria encertat a correspondre a l'oficiositat dels escriptors barcelonins, en forma més exquisida a l'empleada pel senyor Araquistain, al que personalment celebren veure'l bo.

Lo divertit del cas, és que *La Veu de Catalunya*, a la que hem d'incloure en el grup dels benaventurats que no s'oviren el gep, ha retret airada al senyor Ara-

ELS NOUS REGIDORS

Com que, en sa majoria,—són indocumentats...

quistain el seu desprec, o la ignorància en que roman respecte a les coses de Catalunya.

Per a desmentir l'asseveració del senyor Araquistain i provar a l'ensemps que la commemoració del centenari de Molière no ha passat per alt a Catalunya, ultra esmentar l'orgue regionalista les representacions teatrals donades al «Romea», cita les conferències i els escrits d'En Gual, d'En Sagarra, d'En Pere Corominas, d'En Ventura Gassol, d'En Bertran i Pijoan, d'En Maseras, d'En Josep Pla i d'En Pere B. Tarragó.

Exclusivista, corsecada per la pitjor de les malures, com són l'enveja i la ingratitude, repta *La Veu* al senyor Araquistain, tot ofonent de passada als periodistes barcelonins, que sense necessitat del sant i senya de la «Lliga», allunyats del llot elector en que l'orgue regionalista es pernatava constantment, honoraren com era de llei la memòria de Molière.

A corre-cuita, sense exprimer el magí, servo els noms de «Gaziel» i Josep Escofet, a *La Vanguardia*; el d'En Burgada, al *Brusi*; el d'En Josep Artis, a *El Dia Gráfico*, diari aquest del que és de justícia fer constar dedicà al centenari del comediògraf francès més atenció i més espai que cap altre, entre els barcelonins.

La Veu s'aprofita del gest de l'Araquistain per a presentar-lo en calitat de separatista madrileny.

Ja som an allò del gep i del geperut. Escriptors, els nomenats per mí, tan catalaníssims, al menys, i tan barcelonins com els que figuren a la llista de *La Veu*, per què el silenci entorn a les seves persones?

Serà el de l'Araquistain un separatisme madrileny. El que aquí voldria establir *La Veu*, no és pitjor cent vegades? El separatisme de l'Araquistain, cas d'existir verament, seria lògic i disculpable. Comptat i debatut, el separatisme de l'Araquistain és pitjor que el de l'Araquistain.

tut, què pot demanar-se a qui res sap ni coneix de Catalunya? Mentre que el practicat per *La Veu* és seriós, absurde i esquifit, com l'ànima botiguera que l'aguanta, car es tracta d'un separatisme fraticida, entre fills d'un mateix poble i oficients d'una mateixa professió.

Volent renyar a l'Araquistain, ha escupit *La Veu de Catalunya* al cel. Ho ha fet ja mantes vegades. Qui escup al cel...

La diferència que va dels escriptors que han celebrat oficialment el tercer centenari de la naixença de Molière, als que ho han fet lliurement i pel seu compte, està en que mentre aquests es prodiren enduts per una admiració pregona al clàssic francès, ço que vol dir de franc, saberen els primers aprofitar-se de l'ombra de Molière per a embutxacar-se unes pessetes.

I a la Catalunya lligaire—per sort la menys extensa—el treballar de franc serà tingut sempre per un pecat.

: GLOSSARI :

ANAGRAMA APOCALIPTIC

Un bon senyor, amic d'endevinar tota mena de intrincats jeroglífics, ens va empendre l'altre dia, preguntant-nos:

—Vostè coneix la inscripció que, entre 'or i pedreria, es llegeix en la tiara del Papa de Roma?

...hem cregut que era hora—de publicar els retrats,

—No'n sabem res, la veritat.

—Doncs en el famós capell, si vostè va un dia al Vaticà i s'hi fixa, veurà que hi ha unes lletres que diuen:

«VICARIVS FILII DEI»

—Potser sí. I què?

—Ja veurà... ja veurà!... Prengui's la molèstia de anar separant una a una totes les lletres d'aqueixa inscripció que tenen valor de xifra romana i sumi-les amb «tiento» de dalt a baix.

Prenem l'estiligràfica i anotem:

V.	5
I.	1
C.	100
L.	50
D.	500
X.	10

666

—Quant li dona?...—ens pregunta el bon senyor.

—Siscents seixanta sis—responem.

—Precisament. No hi veu res, en aquest número?

No hi troba quelcom de cabalístic i abracadabrant?

—Home!.. Es clar!.. Es un cap-i-cua bonic, que deu voler dir que els papes tindran sort.

—Res d'això; molt més greu i molt més important

que tot això. Faci el favor d'un exemplar de la «Biblia».

—Aquí la té.

—Busqui, si és servit, el llibre del «Apocalipsis», capítol 13, versícul 18.

Llegim, astorats:

«Aquí hi ha saviesa. Aquell que tingui enteniment, compti el número de la bèstia—(es tracta de la més afrosa de les bèsties apocalíptiques)—perquè és el número d'ella, siscents seixanta sis.»

I restem atuits davant el pregon dilema: O el bon senyor que'n ha emprès obsessionat per la xarada numèrica és un gran descregut, que'n vol pendre el pèl, o el que va projectar la tiara amb aqueixa inscripció era un gran bromista.

Perquè no'ns atrevim a donar les culpes de tan irònic atèsme al teòleg autor del «Apocalipsis».

XARAU

TELO ENLAIRE

LICEO

Una sèrie continuada de ovacions a l'eminent Genoveva Vix, valgué la interpretació de *Salomé*. La simpàtica artista estigué sencillament esplèndida; veritat és que les seves grans facultats de cantatriu i de mímica, la seva bellesa formidable i l'elegància natural del seu perfil s'imposen sense esforç en aqueix paper bíblic al qual dona un relleu extraordinari.

Teatre clàssic.—Quatre representacions

Drama realista.—Deu representacions

Comèdia dramàtica.—Vint representacions

Alta comèdia defectivesca.—Trenta representacions

Vodevill.—Cinquanta representacions

Opereta vienesa.—Setanta representacions

Revista d'actualitat.—Cent representacions

Espectacle a base de desnú femení.—Tantes representacions com vulguin!

L'orquestra, que ja s'havia fet aplaudir en el celebrat poema sinfònic *Mort i Transfiguració*, molt bé.

—Darrerament havem assaborit aquella deliciosa partitura wagneriana que's diu *Els mestres cantaires* i per aquesta nit se anuncia *Thais*, per la Vix. Res, un seguit d'aconteixements que bé valen la pena d'omplir la sala del Gran Teatre

ROMEA

La dona que se'n va de casa, obra en tres actes del senyor Maristany, ha passat sense pena ni glòria. Un de tants èxits falaguers com se donen al carrer de l'Hospital. L'argument, ben tractat, encara que no massa nou, ha donat ocasió al autor per a construir unes escenes bastant primilades de comèdia plàcida, en les quals s'hi barrejen amb força ingenuïtat la nota còmica i l'interès sentimental.

La senyora Baró i els senyors Giménez i Aymerich hi posaren el coll.

El quart de la sort, d'En Capdevila, no és més que un diàleg irònic, i com a tal, es recomana per la intenció i per la observació. L'assumpte—un lladregot que, per incidències més o menys versemblables, es fa amic de la víctima a la que intentava robar—ha sigut tractat ja amb més transcendència en el teatre francès, i amb

més humorisme pel nostre Rusiñol. Així i tot, repetim, mereix elogi l'obreta d'En Capdevila, per la cura literària amb que està escrita i pels detalls de fina observació que apuntaven suara. L'Aymerich fa un lladre notabilíssim.

NOVEDADES

Ahir tingué lloc la darrera presentació dels magnífics saltadors Andreu, i el comiat del popularíssim Charlot, que tan bones hores ha fet passar a la quixalla.

Es fan aplaudir amb justícia la major part de números, entre ells *The Thedus*, el *Trio Lyons* i els clowns *Pompoft*, *Thedy*, *Emij*, *Toto* i *Oscar*.

Per a molt aviat es preparen sensacionals debuts.

COMICO

Dimecres s'estrenà un sainet còmic-judicial en un acte, *El temple de Themis*, original de D. A. Pallardó, que encara no havem tingut ocasió d'aplaudir.

Per a demà, dijous, s'anuncia l'estrena de un gran drama emocionant, *Alma de apache*

TÍVOLI

Glorias del pueblo, ha triomfat principalment per la música, que és brillant i al mateix temps lleugera i agradable.

El mestre Millán pot apuntar-se'n una altra de bona, ja que els aplaudiments anaren a dojo

Ens sembla que hi haurà *Glorias* per a dies.

GOYA

Aquesta nit, gran aconteixement. El notable artista senyor Morano estrenarà una escenificació de la famosa tragèdia *El mercader de Venècia*, amb el títol de *Sylok, el Judio*.

Serà presentada amb gran esplendidesa pel que toca a trajes i decorat.

L'espectació despertada per l'interpretació que En Morano deu donar al cèlebre heroi shakesperian és grandiosa.

PRINCIPAL-PALACE

Un gran reforç ha estat, realment, per a la revista *Zig-Zag*, l'afegidura dels dos quadres *Dancing-Divertissement* i *Jaz-Band*

Infernal. El primer resulta molt original i d'una elegància exquisida; i en el darrer s'hi descapdella un formidable va-i-tot de alegria i de bullícia, amb l'entrada d'una gentil comparsa desinvolta que, amb crits eixordadors i moviments ràpids, encomana la joia als espectadors, transformant la sala en una amable i graciosa olla de grills

Trajes i decorat són, com de costum, un model de bon gust i de riquesa.

No serà d'extranyar, doncs, que *Zig-Zag* perduri encara en els cartells.

POLIORAMA

Ladrones, obra melodramàtica estrenada darrerament, no obtingué l'èxit esperat. Resulta una cosa fada per als amics dels plats forts i, en canvi, no acaba de plaure als aficionats a les mitges tintes. Es culpa de l'assumpte originari? ... Es culpa de la trama primitiva o del diàleg anodi?... *Chi lo sà!*... Potser és culpa de tot plegat.

El fet és que el patró Güell, si vol revenjar-se, no té més remei que pendre un altre rumbo.

ELS DEPORTS

LES NOSTRES VISITES

Parlant amb En Gamper

Nosaltres, que som un xic tafaners, volíem sapiguer lo que pensava el President del F. C. Barcelona i per això ens hem dirigit envers a la *maison* d'En Gamper; un cop li varen passar la nostra tarja, forem rebuts desseguida, amb l'alegria peculiar per part d'En Gamper i nostra.

—Vostès volen escriure a L'ESQUELLA DE LA TORRATXA lo que jo penso— ens digué—doncs, bé, som-hi.

—.....?

—Oh! El F. C. Barcelona, en els presents moments, està en una posició brillant i digne de tot elogi; la seva fama ha arribat per tot el món i cada dia rebem cartes i telegrams felicitant-nos i demanant-nos detalls del nostre aimat club, que és l'enveja dels clubs mundials.

L'entusiasme que hi ha entre els socis, jugadors i llur compenetració entre l'actual Junta i socis, fa que poguem obrar sense trabes i portar endavant quants projectes creiem beneficiosos per al nostre club.

—.....?

—El nou camp serà una cosa enorme, molt gran i digna de la preponderància que ha adquirit el nostre club.

El dilluns varem entregar a l'Ajuntament els plànols del nou camp i, ara, sols manca l'aprovament de dit projecte per a que tot seguit celebrem la festa de la primera pedra; i després, després a treballar de ferm per a que aviat poguem tenir el nou Palau del F. C. Barcelona.

—.....?

—Tots els socis, sens mancar-n'hi un, han donat, com a cosa pròpia que és, el seu apoi. Creguin que és emocionant veure el entusiasme que reina entre els socis; jo he vist actes meravellosos: l'altre dia vingué un soci, que pels seus detalls es veia que era un bon obrer, i deposità el seu «obol» que, qui sap les privacions que li ocasionaren recollir aquelles possetes; però quan s'estima de cor una cosa, no hi han sacrificis. Actes com aquests, donen gran entusiasme a un club.

—.....?

—L'alegria més gran que pot rebre ara el nostre club, és que els nostres jugadors conquistin el campionat de Espanya. Com que tenim tots gran confiança amb el meravellós joc dels nostresampions, creiem que tots faran el més gros sacrifici per a lograr-ho; per part del club, no's

RIGHT, LEFT I CARSLAKE
els tres jockels anglesos de més popularitat

repara en res perquè puguin conquerir-lo.—

L'ESQUELLA, sols fa un prec als jugadors del F. C. Barcelona i es que pensin la importància que té avui dia endur-se'n el campionat d'Espanya, que seria la màxima alegria que poden donar-nos i com que sobre de tot, hi ha la dignitat de la nostra aimada terra i la sobirania del deport català, quasi podem esperar que ells, coneixent lo que això representa, sabran portar-se com és d'esperar i confiïm que aquest any el campionat serà per a Catalunya, per a nosaltres i per al bé del foot-ball català.

—.....?

—Sí, l'actual Junta no descansa un moment en fer obra positiva per l'enlairament del nostre club, i per això, com que's treballa amb gran fermesa, esperem veure els fruits dels nostres treballs i esforços coronats per la joia de la victòria més completa.

—.....?

—El nostre ideal és la llur compenetració envers els altres clubs catalans; nosaltres desitgem que tots anem units per a defensar-nos quan sigui l'hora, ara que, segons rumors, sembla que hi ha qui no vol que aquesta unió sigui un fet, però nosaltres, el F. C. Barcelona, esperem que imperarà l'amor i estimació al foot-ball de la nostra terra i que tots junts, formarem la gran família footballística.—

No volguent distreure més l'atenció del senyor Gamper, ens despedirem en nom dels llegidors de L'ESQUELLA, desitjant-li al President del F. C. Barcelona molts acerts i que fes extensiva a tots el nostre amor, com un aficionat més al foot-ball.

FOOT-BALL

Quin tip de pilotat En sis dies hem assistit a quatre partits de foot-ball. El F. C. Barcelona ha batut el record de la cossa, perquè hem quedat satisfets de pilota.

El dia primer de febrer el Rapid, de Viena, va jugar amb el «Barce» i varen guanyar els nostres per quatre tantos a dos. Els vienesos són fermes i airosos com els valsos ídem i ho varen fer bé; els nostres també s'hi portaren i tots varen estar fets uns trumfos.

El dia següent, malgrat ésser un dia feiner, el camp dels campions s'omplena de gom a gom i el Servette, equip suís, es va ballar amb el nostres, però també varen guanyar els de casa, malgrat i no presentar tot l'equip complet.

El partit fou bastant interessant i una xamosa moreneta que teníem al costat, s'admirà de la cabellera d'En Mallorquí; i una altra del davant nostre, li queia cada moment un quant contemplant les filigranes d'En Semitier i deia que semblava una... anguila. Total, dos partits molt caïos en dos dies i nosaltres, tirant de quartilles. Què hi farem!

ELS PARTITS DEL DIUMENGE

Els partits de foot-ball o la lluita electoral

Anem al camp del F. C. Barcelona i al entrar ens donen dues candidatures, una del Barcelona i una altra del Servette.

Anem doncs, a votar. Després dels preliminars, s'alinen els equips i els davanters dels dos bàndols, són els electors que han d'anar a votar. Els nostres, al poc rato de començar, fan una

Un xut d'aire

«roda» i En Gràcia consegueix fer «tupinada» i arrollant a «la mesa», fa un *goal*. Ja tenim un vot! Segueix la votació, diu el joc — és igual — amb gran entusiasme i En Cella parla amb un contrari, aquest és ven i es cuida de fer «patota» i «vota» a favor dels nostres. Ja tenim dos vots! Els suïssos, per més esforços que fan per a votar, no poden lograr convèncer an En Bruguera, que guarda l'urna del Barcelona; en canvi En Gràcia, tot burlant-se dels «polis», interventors, adjunts i fins de «la mesa», o sigui En Robert, fica un «vot» més. Ja són tres! Tindrem majoria.

Els nostres es veu que en això de «votar» en saben un niu, puix En Cella envia un «nom fals» an En Gràcia i aquests se'n aprofita per a «votar» per quarta vegada. En Sancho també va volguer votar, però a l'anar-ho a fer, es va equivocar de nom i no va poguer lograr-ho. No va ésser prou llest el noi; però En Fuelling, des de la porta i aprofitant una badada de «la mesa» casulana, va poguer «votar» i conseguí un «vot». Van per minories! A la segona part el Barcelona torna a organitzar una «roda» i En Piera, que's cuida de votar, per més que En Robert creia que era fals el vot, a l'últim el fica a dins de l'urna. Ja tenim cinc «vots»!

El Servette, al veure que els altres anaven «votant», no volgueren ésser menys i En Pacher va lograr «votar» i fer el segon vot per ells; però En Viñals va enviar una «papeleta» tan ben feta que En Piera va cuidar-se de col·locar-la a dins, amb permís de la Presidència. Un cop va donar l'hora de fer l'escrutini vàrem veure que'l Barcelona havia guanyat per sis «vots» a dos. Visques hures i a celebrar la victòria amb un sopar de cinc «pàfies» a cà'n Ramonet.

C. D. Europa - F. C. España

Mala «votació» va tenir l'Europa, puix va perdre per un «vot» Per més que aquests varen fer... no pogueren lograr res. Què h farem, un altre any serà!

C. de S. de Sabadell - R. C. D. Español

Els paisans d'En Sala varen guanyar, per quatre «vots», als de Barcelona, que varen fer-ne dos. I tothom tan content.

BOXA

L'última vetllada de l'«Iris», va semblar un míting «avant eleccions»; quines cridoires, quins xiulets!, i tot perquè no li feia justícia. Ves perquè es queixaven.

En Taixonera ens ha dit que ha rebut un telegrama de París, dient-li l'Elias que ha contractat a l'Auger per a fer un combat amb En Sáez el dia 2 de maig.

NOLUS

XERRAMEQUES ARTISTQUES

A EMPENTES I RODOLONS

Les exposicions d'art s'empaiten d'una faisó les unes a les altres, que em fan anar a empentes i rodolons i ni temps em deixen per a respirar.

I no és el pitjor que n'hi hagin moltes d'exposicions, sinó que a cada una d'elles s'hi trobi una colla d'artistes disputant-se el favor del públic.

Darrerament, a les «Galeries Laietanes», hi havia En Cayo Guadalupe, un pintoràs de flors que les sap fer més caies encara del que són al natural; En Carlets Vázquez, amb un grapat de retrats a l'oli i al pastel, molt pareguts, i unes quantes mosses més maques

que les pessetes; particularment una valencianeta de l'horta, que duia un pomell de flors, i una holandesita vista a contra claror, tan salau, que un hom no es cansava de mirar-la; varies teles del jove Vila Prades, artista acabat d'arribar de Mèxic amb una colla d'indies ferrenyes i ben plantades, un parell de mercats de Calaf vistos a vol d'ocell i certa minyoneta esblaimada, que el farà quedar bé vagi allí on vagi, amb aquella rosa blanca que porta; i per últim una picossada de dibuixos fets per l'Antonet Jiménez, un caricaturista que té més intenció que un Miura i resulta força elegant, fent ninots.

—Es un peix que té moltes espines, però me'l jalaré; vala si me'l jalaré...

Res que les «Laietanes» es veien plenes a vessar de pintures i de gent que les volia fruïr d'aprop.

En canvi, al «Saló Parés», estava ple com un ou, també, amb motiu d'exposar-s'hi els *macos* de la veterana *Associació Artística i Literària*, una mena de *Ninon de Lenclos* de les Belles Arts, que posseeix el secret de no envellir. I això que molts dels expositors, com jo mateix, ja hauriem de dur perruca. Heu's aquí la llista feta a corre-cuita de les coses que's feien mirar més:

Una tela grossa, de figures, ben pintada amb cen-dra dels fogons per En Pla i Rubió; tres paisatges bonicoids d'En Tolosa, sobressurtint el que tirava per vert; dos jardins d'En Meifrén i una *marina* pintada de nit pel mateix, a la costa de Llevant, està clar; dues ninetes de porcelana acabades d'eixir del forn de cà'n Tamburini; un pom de mimoses molt mima-des, cullides per En Cayo i dos interiors que's dei-xaven goitar per tots indrets, obra d'En Carlets Vázquez.

Prop d'aquestes pintures, mestre Mongrell mos-trava la seva grapa en posar figures i cavalls a l'aire lliure, les quals amb tot i anar darrera d'En Sorolla, no sórollaven gota; En Moya exhibia un bonic retrat d'un senyor, tancat al quarto fosc; l'Isern Alié, un apunt d'un bar parisenc molt salau (l'apunt, s'entén); En Martí Garcés una esplèndida cortina d'enredaderes tendres, i En Casas Abarca, certa manola que feia l'ullet al públic.

La nota modernista la donaven: l'Urgell, amb un parell d'apunts ben encertats de color; En Pepito Vi-dal i Quadras amb un bell retrat de senyoreta i En

Juli Moisès, pintant gitanes morenes i noies blanques vestides de blau i a la *voreta del mar*.

Dels paisatgistes nous sobresortien: En Ros i Güell, amb uns arbres que feien fulles daurades; En Mir amb quatre taques de color; En Puig Perucho, que hi tenia un poblet gris i En Raurich, autor d'un tros de jardí tan viu de color que obligava a aclucar els ulls a qui s'hi fixava massa.

A cà'n Dalmau...

Ai, deixeu-me pendre alè!

C. ARBÓ

ESQUELLOTS

Ja tenim Papa.

Monsenyor de Ratti, cardenal de Milan, s'ha encasquetat la tiara.

Ja abans de les sessions del Còncil·li, s'havia dit que aqueix Ratti seria el guanyador.

Es vegé la cèlebre *sfumata* damunt del Vaticà; i al cap d'un *ratti* va saber-se el nom del afortunat.

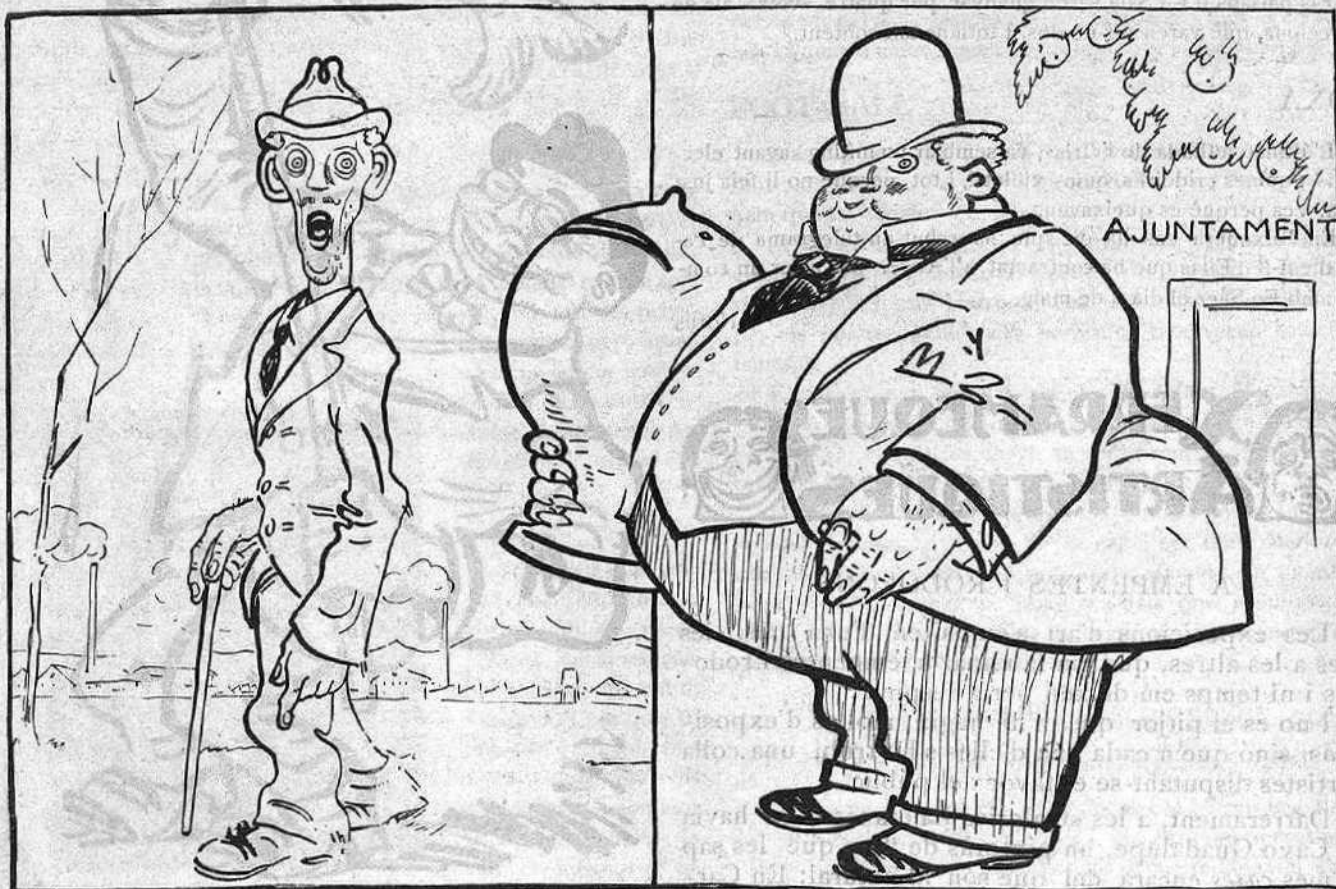
Els auguris, doncs, vingueren *ratti...ficats*.

I prous xistus sobre aqueix cognom que, malgrat i ésser il·lus-tre, cal que's precipiti en els abismes de l'oblit.

Monsenyor Ratti, d'ara endavant, és dirà Piu XI.

Endavant les atxes!

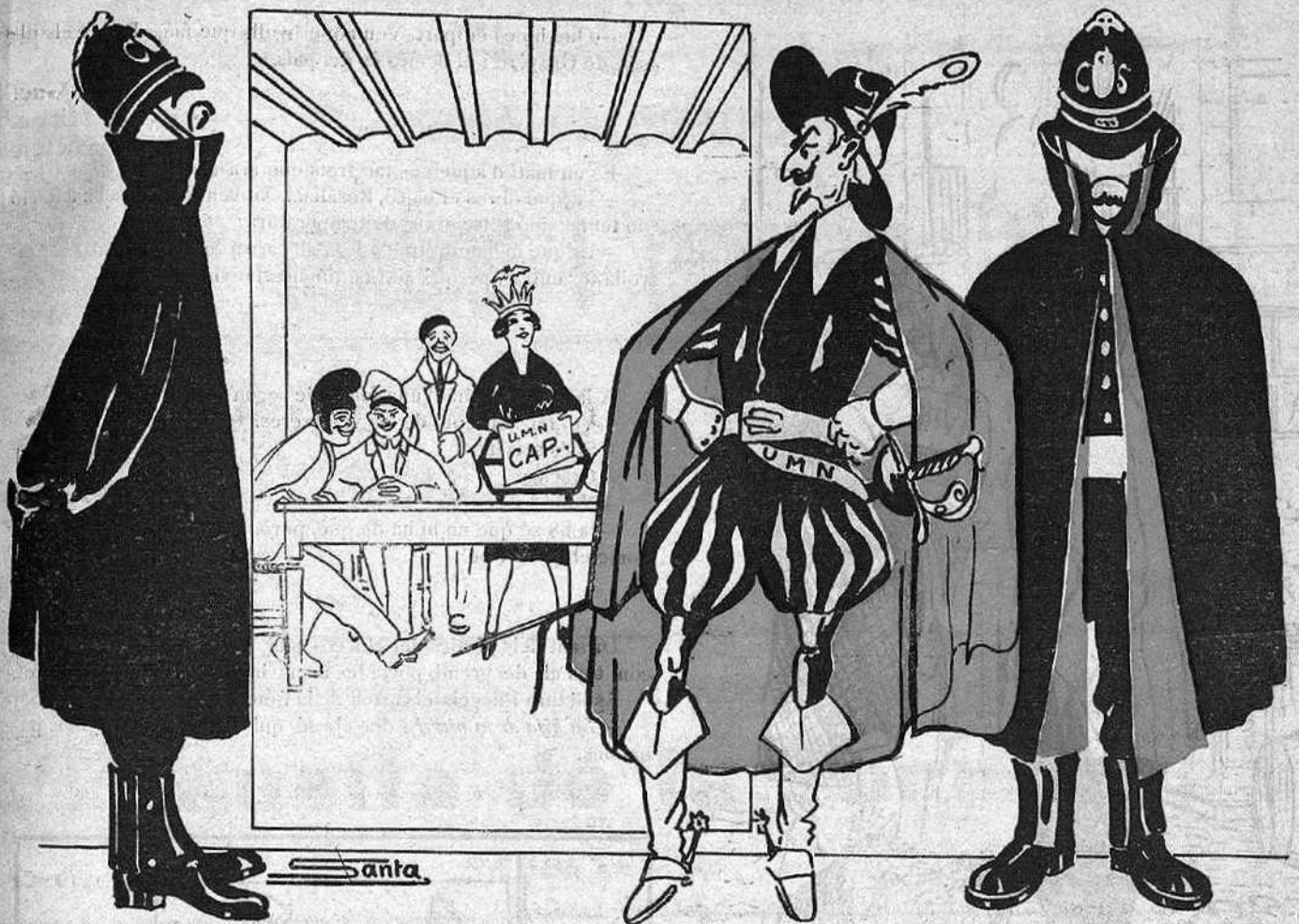
Benemèrita tasca la que s'imposa el no menys benemèrit «Or-feó Català».

ELS MALS ADMINISTRADORS DE CA'N GARLANDA

Com hi entren

Com ne surten

—Encara no t'has convençut de que aquí hi estàs de massa?...

Es tracta d'alçar, per a glòria de Catalunya, un monument musical més magnífic que qualsevol monument de pedra picada.

La tasca consisteix en aplegar i ordenar degudament totes les cançons i tonades populars de la nostra terra, i per això llença una crida al vent demanant la col·laboració patriòtica de tots els catalans.

L'obra del «Cançoner Popular» tal com la emprèn l'«Orfeó» serà una gran obra per a la nacionalitat catalana.

Amunt i cants!

Llegim:

«L'«Orquestra Sinfònica» ha demanat permís a l'Ajuntament per a celebrar un gran concert públic davant de Ca la Vila».

No està mal.

Enfront dels grans «desconcerts» que's celebren constantment en aquella casa, bo serà que's manifesti un bell contrast.

Quins païets aqueixos «llogaires»!

Intentaven empestar les cantonades amb uns grans cartells en els quals s'hi llegia:

«Ciudadans: La mala administració lerrouxista ha deixat una càrrega de 15 milions».

A ésser sincers, degueren escriure a continuació:

«Ciudadans: I nosaltres, no sols no havem exercit de fiscalitzadors, sinó que havem fet constant alioli amb els tràpales».

Al Çanyet!...

Dos ciutadans, a la porta de l'«Orfeó Català».

—Quina gran obra de patriotisme està realitzant ara l'Orfeó!

—A què et refereixes?

—Home!... que no saps que fa el «Cançoner».

—Ah, ja!... Però tindrà un gran competidor.

—Quin?

—El projecte de l'Exposició, que, a cançoner, el guanya.

En l'atapeïda sala de joc d'un dels casinos més concorreguts, disputen dos jugadors empedernits.

—Idiota!

—Imbecil.

Pafl... Bofetada!

A les poques hores els padrins d'ambdues parts concerten al duel.

—Demà?

—Demà.

—A pistola?

—A pistola.

—A vint passes?

—A vint passes.

—Lloc?

—Un lloc ben desert.

—La «platea» de qualsevol teatre?

—Justa! La «platea» de qualsevol teatre a l'hora de la funció.

—Entesos?...

—Entesos.

Ballarugues carnavalesques:

Demà a la nit, els amics de la gresca honesta, no deixin pas de

—I en quin sindicat forçós et tocarà entrar, taverneret?

—Ja t'ho pots pensar: en el del ram de l'aigua.

assistir al gran ball de «Novedades», organitzat per la Casa Auri-gemma-Cañadó.

Es titula *Baile-Rosa* i, segons veus, hi haurà un esplet de ele-gàncies femenines que donarà l'opi de l'amor i la morfina de la alegria.

En un restaurant, a l'hora dels postres.

—Vols dir, noi, que aquest formatge és de Gruyère?

—Poc o molt, sí, senyor.

—Què vols dir amb això de poc o molt?

—Que ho és en part. Veu aquests ulls que fa?... Doncs els ulls són de Gruyère i el demés és del país.

Es un matí d'aqueixos tan frets que ara s'estilen.

—Perquè obres el balcó, Rosalia?... No veus que dins l'habitació no tenim sinó setze graus de temperatura.

—Es que m'han dit que a fora al carrer n'hi ha quatre... i els volia fer entrar, perquè així en tinguéssim vint.

A la taula rodona d'una fonda de segon ordre

—Vol fer l'obsequi de les vinagres?

—Si és servit.

—Gràcies.

—No hi ha de què.

—Ja ho sé que no hi ha de què, però és el costum i sempre fa bonic el quedar bé.

Davant dels pòrtics del «Liceo» s'hi atura un bacallaner, que, com tots els del gremi, porta les mans inflades a causa del fret. Es detura i llegeix el cartell de la funció:

—La *hija de la nieve*?— diu—Ja sé qui és: la brotada dels pa-nallons.

Deia un cèlebre cuinè
autor de famosos plats:
—Com més bona llum es té
més bé surten els guisats.

I la millor llum és la de la LAMPARA "Z"

Antoni López, editor — Rambla del Mig, núm. 20

Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
BARCELONA

EDEN CONCERT

COMTE DEL ASSALT, 12

MUSIC-HALL DE PRIMER ORDRE—Tots els dies grans espectacles a les 3 1/4, tarda i a les 9 1/4 nit

Exitàs de l'escultural estrella **MARUJA LOPETEGUI**

Antoni López, llibreter, Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20, Barcelona
TELEFONO A. 1415

ACABA DE SORTIR

Plànol de carreteres i camins de Catalunya

FORMULAT PER LA DIRECCIÓ D'OBRES PÚBLIQUES DE LA
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Preu: 5 pessetes

Preu: 5 pessetes

COL·LECCIÓ COMPLERTA I REL·LIGADA AMB PLANXES DAURADES DE L'ANY 1921 DE

L'Esquella de la Torratxa

PESSETES 15

ÚLTIMAS NOVEDADES

Luis Fernández Ardavin . . .	La dama de Armiño	Pesetas 5
A. Palacio Valdés	La novela de un novelista	» 5
Ricardo de León	Las horas del amor y de la muerte	» 5
Rafael López de Haro. . . .	Ante el Cristo de Limpías	» 5

La Ciudad de Barcelona

Itinerarios prácticos

GUIA "LOP"

Pesetas 3'50

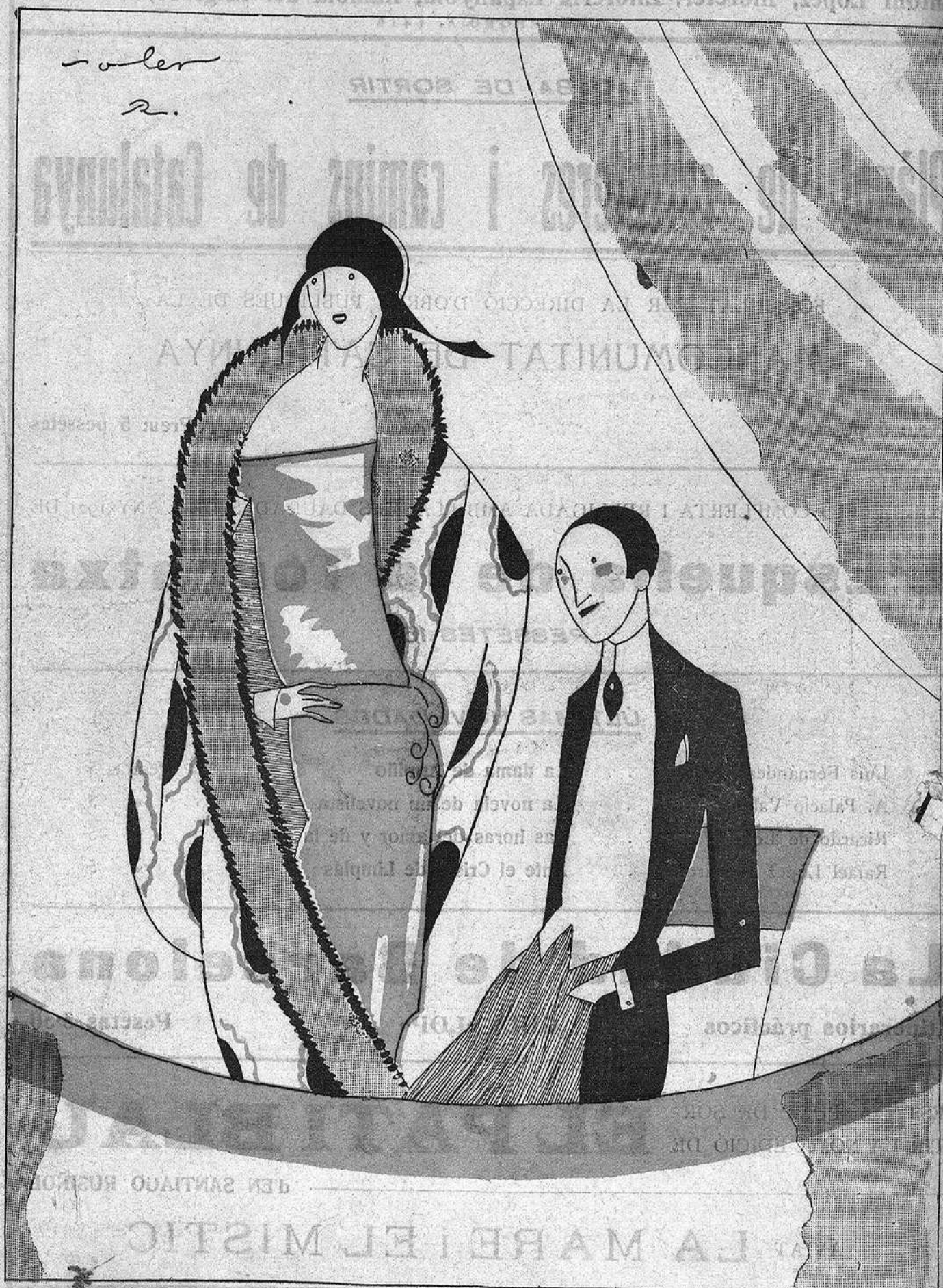
ESTÁ A PUNT DE SORTIR LA NOVA EDICIÓ DE

EL PATI BLAU

d'EN SANTIAGO RUSIÑOL

AVIAT LA MARE i EL MISTIC

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remeten l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen rebalxes.

DES DE LA LLOTGETA

—Còm està avui la sala, Ernest?

—Mira... No està bé de gent, però hi ha tota la «gent de bé».